

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

آندریوف کوریبکو* - Andrew Korybko
برگردان از: حمید محوی
۰۶ دسمبر ۲۰۱۹

Andrew Korybko

جنگ ترکیبی :

۴. در هارتلند بزرگ (۱)

هارتلند بزرگ^۱ اهمیت درجه یک استراتژیک و اقتصادی خود را در جایگاه محور انطباق [جهان] چند قطبی در ابرقاره کسب می کند. همان گونه که در پایان بخش سوم نیز یاد شده، بین اتحادیه اورآسیایی روسیه، راه ابریشم نوین چین و کشورهای مانند قزاقستان، قرقیزستان و تاجیکستان پیوند مستقیمی وجود دارد که در حال حاضر از طریق این دو طرح به هم متصل شده اند.

چهار راه های جهان قطبی

بازتعریف هارتلند^۲

برای آنانی که به نظریه ژئوپلیتیک حساس هستند، سه مرحله یاد شده در پیوند تنگاتنگ با سرزمین پهناوری ست که استراتژیست بریتانیایی هالفورد مکیندر^۳ در آغاز قرن بیستم «هارتلند» می نامید و آن را به مثابه محور ژئوپلیتیک

¹ [Grand Heartland](#)

² [Heartland](#)

اورآسیا تعریف می‌کرد. ستراتیژیستهای معاصرتر منطقه (هارتلند) را به جمهوریهای شوروی در آسیای مرکزی تقلیل دادند، ولی نویسنده این نوشته فکر می‌کند که در حال حاضر برای انطباق آن نسبت به پویایی متغیر نظم جهانی که در حال تحول به سر می‌برد کافی نیست و در نتیجه پیشنهاد می‌کند که با افزودن ایران، افغانستان و به همین گونه پاکستان این نظریه را تصحیح کنیم. این نسخه از نظریه [هارتلند] دیدگاه مکیندر را باز تعریف و مرکز گرانش ژئوپلیتیک را در جهت متمایل به جنوب جابه جا می‌کند، در کنتراست یا محیط پهناوری که مکیندر ترسیم کرده با ضمیمه کردن همه سیبری و اغلب [مناطق] شرق دور روسیه، تا بتوانیم مهمترین مناطق رقابت ژئوپلیتیک بین جهان تک قطبی و چند قطبی در متن [دورنمای] جنگ سرد نوین منعکس کنیم.

مناطق اتصال اورآسیا

آسیای مرکزی

در هارتلند بزرگ، چهار منطقه اتصال جهانی وجود دارد و هر یک از آنها نقش جغرافیای اقتصادی خاص خود را در این مجموعه بزرگ بازی می‌کنند. جمهوریهای قدیمی شوروی در آسیای مرکزی به شکل گسترده مستقیماً به روسیه و چین متصل هستند و در عین حال پل ژئوپلیتیک دو غول بزرگ را ارائه می‌دهند. مجموع این کشورها هسته ارزشمندی را برای همکاریهای ستراتیژیک روسیه و چین به وجود می‌آورند، و ثبات آنها نخستین نگرانی و مشغله برای همکاریهای دو قدرت بزرگ است. برای گسترش طرح چند قطبی اتحادیه بازم فراتر، چین در پایان ماه نومبر با بلند پروازی ایجاد راه آهن فرا آسیای مرکزی^۴ را برای پیوستن ایران به این طرح اعلام کرد. به این ترتیب [یعنی با احتساب پیوستن ایران به این طرح راه آهن] منطقه به اوج اهمیت بی سابقه خود دست یافت.

هر گونه اختلال در این فضاء می‌تواند به سرعت به همه منطقه سرایت کند، به ویژه اگر چنین رویداد [مختل کننده ای] از دره فرغانه^۵ با هویت آسیب پذیر منشأ بگیرد، که در این صورت رویکرد امنیتی چند جانبه را در منطقه ضروری خواهد ساخت.

³ [Halford Mackinder](#)

⁴ [chemin de fer ambitieux trans-Asie centrale](#)

⁵ [vallée de Fergana](#)

سازمان امنیت جمعی (OTSC) به فرماندهی روسیه کشورهای قزاقستان، قرقیزستان و تاجیکستان را در خود جای داده است، در حالی که سازمان همکاری شانگهای (OCS) که به شکل سنتی با همکاری مشترک روسیه و چین اداره می شود شامل سه کشور نام برده در بالا به علاوه ازبکستان نیز هست. حلقه ضعیفی که بین این دو فضا باقی می ماند کشور ترکمنستان است که از دیدگاه قانونی اساسی بی طرف می باشد، و در

حالی که از دیدگاه جغرافیایی در صورت هرج و مرج فرامرزی در انزوا به سر می برد و می تواند مجموع فرغانه را آلوده کند و نسبت به حمله تروریستی متعارف از سوی افغانستان آسیب پذیر است، که در غیر این صورت می توانست با شرکت در یکی از دو چارچوب امنیت منطقه ئی این خطر را کاهش دهد. می توانستیم این موضوع را بی اهمیت تلقی کنیم اگر ترکمنستان در طرح های انرژی چند قطبی مشترک فراملی نقش مطلقاً حیاتی نمی داشت، ولی به طور کلی در جایگاه مهمترین همکار ستراتیژیک^۶ انرژی و مهمترین تهیه کننده گاز^۷ برای چین مطرح می باشد.

ایران

جمهوری اسلامی به ویژه در جای مناسبی قرار گرفته تا از طریق دالان شمال به جنوب^۸ برای مبادلات تجاری روسیه- هند و اتصال آنها به یکدیگر نقش کانال ژئوپلیتیک داشته باشد. در رابطه با چین، راه آهن فرا آسیای مرکزی که در بالا به آن اشاره کردیم دارای این ظرفیت هست که بازی سیاسی چین در خاورمیانه را تغییر دهد. در این ترکیب بندی در آینده، به چین اجازه خواهد داد تا مستقیماً به بازار خاورمیانه دسترسی داشته باشد و به این ترتیب با گسترش راه ابریشم نوین از گلوگاه های خفه کننده بحری در صورت مسدود شدن آنها طی منازعه احتمالی با ایالات متحده اجتناب کند. به همین گونه، ایران همکار جغرافیای اقتصادی هماهنگ برای روسیه و چین است، گرچه این دو کشور در ایران منافع مشخصی ندارند و در هر صورت نه در آن سطحی که در آسیای مرکزی منافعشان با هم تداخل پیدا می کند. با وجود این، هر گونه جنگ ترکیبی بی ثبات ساز که به شکل منفی ثبات ایران را مخدوش کند، چه در خود کشور و یا چه از طریق کشور خارجی بر پا شود، تأثیر مشابهی روی منافع بزرگ ژئو اقتصادی روسیه و چین خواهد داشت.

⁶ [le plus stratégique](#)

⁷ [plus grand fournisseur de gaz](#)

⁸ [Corridor Nord-Sud](#)

دالان حمل و نقل شمال-جنوب (مومبای-هلنسینکی) که فاصله حمل و نقل بار را به شکل معنی داری کاهش می دهد

افغانستان

این کشوری که در اثر جنگ از هم گسیخته، ولی دارای یکی از مهمترین ظرفیتهای ژئو ستراتیژیک در سراسر اوراسیا است، زیرا تئوریکمان طرح نفوذ پی در پی در همه کشورهای هارتلند بزرگ را امکان پذیر می سازد، به جز در مورد قزاقستان و قرقیزستان زیر کنترل ایالات متحده، چنین امری به این معناست که این هرج و مرج تروریستی می تواند به سوی مرزهای این دولتها سرازیر شود و نظریه بلکان اوراسیائی نزد برژینسکی را به پیش ببرد. ولی در یک محیط چند قطبی آزاد شده، افغانستان می تواند به عکس به عنوان سرزمین گرانبهائی در نیمه راه برای پیوستن چندین طرح مختلف مشترک مورد بهره برداری قرار گیرد. برای مثال، در نبود منازعات کنونی در زمینه امنیتی، افغانستان برای پیوند طبیعی مجموع برادران فرهنگی ایران و تاجیکستان ساده ترین راه خواهد بود، احتمالاً با متصل شدن به راه آهن ترکمنستان- افغانستان- تاجیکستان که در دست احداث است، با اجتناب از این که ازبکستان بتواند یک بار دیگر⁹ مبادلات بازرگانی آنان را مخدوش کند. البته، هزینه چنین فرصتی اجتناب از بازار ازبک با ظرفیت بهره وری اش می باشد، ولی این چشم پوشی یا قربانی ستراتیژیک می تواند خلاف میل تلقی شود که از سوی دیگر برای امنیت راه بازرگانی ایران و تاجیکستان ضروری و اجتناب از این امر است که این راه قربانی انتقال بازیهای سیاسی شود.

⁹ [une fois de plus](#)

افغانستان برای ایفای نقش مرکزی در یک طرح دیگری آماده شده است، لوله های انتقال گاز «تاپی» (TAPI) [ترکمنستان، افغانستان، پاکستان، هند] که باید گاز ترکمنستان را به بازار هند منتقل کند. نزدیک دو دهه پیش مطرح شده بود و نخستین مراحل آن سرانجام در آغاز ماه نومبر وقتی شروع شد که ترکمنستان با ساخت آن موافقت کرد. اگر این طرح خاتمه یابد، عشق آباد به همکاری مهم برای دهلی نو تبدیل خواهد شد و به ترکمنستان اجازه می دهد که در رابطه با اوج گیری اقتصادی هند نقش ثبات دهنده ای را به عهده بگیرد. وقتی پی می بریم که این سناریوی مثبت با ظرفیت مهم در سطح جهانی مشروط است به امنیت حمل و نقل از طریق «تاپی»: ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و هند»، روشن است که کابل می تواند نفوذ بسیاری روی مبادلات داشته باشد، در صورتی که بتواند امنیت مجموعه را تأمین کند و بدرستی با کارتهایش بازی کند. در این صورت افغانستان وضعیت ژئو اقتصادی دلخواهی را در آینده به دست خواهد آورد (چیزی که در نتیجه هدف باز هم و سوسه انگیزتری برای ایالات متحده خواهد بود).

پاکستان

دولت آسیای جنوبی می تواند میزبان سه طرح مشترک چند قطبی باشد که در یک دیگر ادغام می شوند، یعنی موضوعی که پاکستان را به یکی از بزرگترین ظرفیتهای ژئو اقتصادی در جهان تبدیل می کند. خط لوله های انتقال گاز «تاپی» (TAPI) که پیش از این مطرح کردیم، ولی طرح مشابهی برای اتصال ایران به هند وجود دارد که بخشی از آن از پاکستان عبور می کند و در عین حال می تواند برای چین¹⁰ نیز در نظر گرفته شود. این امکان نیز وجود دارد که با هزینه سنگین خط لوله انتقال گاز از زیر بحر کشیده شود تا نگرانی ستراتیژیک هند را در مورد پاکستان تسکین دهد، زیرا هند نمی خواهد پاکستان به

اوکراین آسیای جنوبی تبدیل شود و از وضعیت موجود در انتقال انرژی برای کسب امتیاز سیاسی باج خواهی کند. ولی با توجه به این امر که خط لوله های انتقال گاز «تاپی» نیز از پاکستان عبور می کند، به نظر می رسد که دهلی نو به اندازه کافی می تواند به توافق اسلام آباد اعتماد کند و بپذیرد که خط لوله های انتقال گاز ایران به هند از پاکستان عبور کند. اگر چنین ترکیبی تحقق یابد، پاکستان می تواند به همکاری بی بدیل هند در عرصه انرژی تبدیل شود و امتیازات متقابل برای هر دو فراسوی این همکاری پراگماتیک می تواند تخت پرشی باشد برای گسترش مناسبات اقتصادی از طریق اتحادیه همکاری های منطقه ئی جنوب آسیا¹¹ (SAARC).

سومین و مهمترین طرح زیربنائی پیشبینی شده برای پاکستان دالان اقتصادی چین و پاکستان است. این طرح عظیم به ارزش ۴۶ میلیارد دلار برای چین به مثابه واسکت نجات حیاتی در اقیانوس هند از طریق بندر گوادر خواهد بود. این طرح به چین اجازه خواهد داد که کاستی های پیشبینی پذیر ستراتیژیکش را در میانمار جبران کند، این موضوع را کمی دورتر در این بررسی توضیح خواهم داد. در واقع، دالان اقتصادی چین و پاکستان ممکن است بتواند به پایگاه

¹⁰ [ramification vers la Chine](#)

¹¹ [SAARC](#)

زیب بزرگ اور آسیائی تبدیل شود که مجموع اتحادیه اور آسیائی، چین، ایران و اتحادیه همکاری های منطقه ای جنوب آسیا (SAARC) را به یکدیگر متصل می کند.

البته هنوز زود است تا بتوانیم بگوئیم که آیا این سناریو با چشم انداز همه جانبه کاملاً عملی خواهد شد یا نه، همه عناصر کنونی حاکی از هم سوئی مساعدی ست، و موفقیت اجرای آن برای جهان چند قطبی مانند اهرمی کارا در شکل دهی به جریان ژئو اقتصادی در اَبَر قاره عمل خواهد کرد.

Publié le [avril 4, 2016](#) Auteur [hervek](#) Catégories [Afghanistan](#), [Analyses](#), [Andrew Korybko](#), [Chine](#), [Comprendre l'Eurasie](#), [Comprendre la Chine](#), [Comprendre la lutte contre le Système](#), [Comprendre les révolutions de couleur](#), [Economie](#), [Energie-Pétrole-Gaz](#), [Etats-Unis](#), [Géopolitique](#), [Inde](#), [Infrastructures](#), [Iran](#), [Pakistan](#), [Russie](#), [Tadjikistan](#)

لینک متن اصلی :

<https://lesakerfrancophone.fr/guerres-hybrides-3-dans-le-grand-heartland>

ترجمه حمید محوی

گاهنامه هنر و مبارزه/پاریس/۵ دسمبر ۲۰۱۹

Par Andrew Korybko (USA) – Le 25 mars 2016 – Source [Oriental Review](#)

درباره آندریوف کوریبکو:

تحلیلگر سیاسی امریکائی مستقر در مسکو، کارشناس امور ستراتیژیک ایالات متحده در آفریقا، اور آسیا، راه ابریشم نوین و جنگ ترکیبی^۲ است. او در حال حاضر به عنوان تحلیلگر سیاسی در آژانس سپوتنیک کار می کند و دوره دکترا در انستیتو دولتی مناسبات بین المللی مسکو MGIMO بوده و «مونوگرافی «جنگ ترکیبی، رویکرد انطباقی غیر مستقیم برای تغییر رژیم» [Guerras hybrides: l'approche adaptative indirecte pour un changement](#) [de régime](#) (2015) یکی از نوشته های اوست.

Le livre est disponible en PDF gratuitement et à [télécharger ici](#)